

Mahjas weesis.

Rakša ar pērsuhtišānu
par pašti:
par gabu 1 rub. 60 kap.
pufgabū 85

Rakša bej pērsuhtišā-
nas Rihgā:
par gabu 1 rub. — kap.
pufgabū 55
3 mešnešči 30

Mahj. w. teel isbohts seš-
deenāhm no p. 12 fahloht.

Rakša
par fludināšānu:
bar weenas slejās smaltu
kastu (Betit-) rindu, jeb
to weetu, to tašba rinda
eeem, rakša 16 kw

Medatziņa un ešpedizija
Rihgā,

Ernst Plates bilšu- un
grāmatu- druzatawā pē-
behtera bāsnijas.

Ernst Plates, Rakšas weesa ihpašchneekš un apgahdatajš.

Mahjas weesis isnaht ween reis pa nedeku.

N. 22.

Sestdeenā 29. Mai

1876.

Rabbitajs.

Jaunatāhs sinās. Telegrafa sinās.

Ge tš h s e m e š s i n ā s. No Rihgās: saltis atradees Rihgā, — dohmēnu mešū waldibas isfludinajums, — diwi patenti atzēti. No Dohles: isflaidrojumš. No Jaunpils Wišsemē: dšeedataju beedribas zēššana. No Wez-Rahru pagasta: attatšnojums. No Pēstawas apgabala: pah laila. No Minšas: pah jaunem pilsēhtas likumeem. No Pēhterburgas: pah wēseku paratšūšānu. No Astrachanas: bailes no mehra, — breesmīga wehtra.

A h r s e m e š s i n ā s. No Berlines: pah tureenas buhšānu. No Behmijas: leels uguns-grehts. No Rohmas: semes trihžēšana. No Konstantinopeles: nedroššiba. No Herzegowinas: pah sawangoteem Turteem.

S a r n i l a u t i n ā s d i š w e. Rakšis is Palestales. Pagasta wezatajš — silta šahrahts. Kohkneš. Atbildes.

P e e l i k u m ā: Ustiziba uswar. Mans draugs Garibaldeetis. Graudi un seedi.

Jaunatāhs sinās.

No Rihgās. Laiks nu mums ihstī silts atmetees, ari leetus pa šwehtēem pahrelja, tā ka kokeem lapas azim redsoht paleek leelakas un wifas malas salas.

— **Sestdeenu, šwehtdeenu un pirmo deenu Rihgās** Bahzu dšeedataju beedriba „Liederkranz“ šwehtišs fawu 25 gabu pašahwešānu. Sestdeen pulkštēn 8 wafarā buhs gariga konzerte Dohmes bāsnijā un šwehtdeenu laiziga konzerte šrehtneeku dahrā.

No Iweras teel šinohts, ka tur tai 15tā Mai pulkštēn 2 deenā bijis uguns-grehts, kas deesgan leelu škahdi nodarijis. Pawifam kahdas 31 bohdes, pa leelakai dalai ar wifāhm prēžehm, nodegufšas. Škahdi rehlika us kahdeem 100,000 r.

No Rihewas teel šinohts, ka tur daschōs aprinkōs bijuse kruša, kas weetāhm laikus pawifam nolapajuse, tā par pēmehtu Tšcherkafšas aprinkī kruša nozirtuse klaijumu no kahdahm 1000 defetinu leelu.

No Anglijas. Rā jaw šinohts, tad Anglija leel fawus kara-kugus fataišht gatawus us karōšānu. Šcho fataiššānu eewehrodami Berlines politikas wihri špreesch, ka Anglija teešcham us karu fataišfotees. Tee us widus-juhru aissuhtitee Anglu kara-kugi ir pilnigi (waretu šaziht pahpilmigi) ar kara-wihreem apgahdati. Rā prohtanis, tad ari jitas leelwalstis šcho Anglijas rikōšānu ne-atšahs bej eewehrošānas.

No Bahzijas. Rā no Berlines teel šinohts, tad daschi politikas wihri špreeschohht, ka triju keisaru walstū kanzleri (Goetškatowš, Bismarkš un Andrašchi) atkal fanahšchohht kohpā us špreeschānu. Žitadi pah wifpahrigo politikū runajohht jafaka, ka ta paleek deenu no deenas draudšigaka.

No Serbijas. Rā laštajem jaw sinams, tad Serbija

duhšchigi ween fataišijahs us karu pret Turziju, bet tagad sinās atnahkufšas, ka Serbija no wifāhm kara-dohmahm un riklošānahm atšazijusehs, jo wina ir jaunmo sultānu Muradu par fawu wirswaldneeku asfinuse. Bet kad eewehro Serbijas lihdschīnigo istureschānohs, tad gandrihs newar tizeht jaunakāhm sināhm pah Serbijas pahgrohšchānu. Turpmakas sinās mums šcho buhšānu isflaidrohs.

No Turzijas. Šgahjušchā numurā pašneesant to ispausto sinu, ka atlahpees sultāns ešohht nonahwehts un lihds ar to atkal to telegrafa sinu, ka sultāns ne-ēshohht nonahwehts; bet tagad pah šcho leetu atnahkufšas škaidrakas sinās, ka bijušchais sultāns Abdul Azizs pats fewim galu padarijis, prohti ar šchēhrehm ahderi rohkās usgreesdams. Pah šchi-to sultānu runajohht japeemin, ka winsch bija pušlihds mahzihš Eiropas sināšchānās, bet šcho sināšchānu un mahzibu garima nebija wina garā eesaknojusehs, tā ka winsch palika kā bijis Turks un ari, ihpašchi beidsamās gadōs, kā ihstis Turku war-maka waldija; turpreti jaunais jeb tagadejs sultāns Murads ir mahzihš wihrs, kas neween mahl Turku, Beršeešchu un Arabeešchu walodas, bet ari runa škaidri pa franziški un šaprohht pa angliški; winsch lohti žeenijohht Anglu leelo dšeejmīneeku Šchēhšpiri — Winsch, prohti sultāns Murads, waldišchānu usraemdams, apšohlijis šchahdus pahgrohšchūmus: 1) eestahdiht pašahwigu tautas-aissahwibu, žaur no tautas žekameem weetneekēem; 2) žerata (sultāna žeeenu pils) buhšchānu isnihžinoht un 3) sultāna gadw naudu pamasihht.

Telegrafa sinās.

No Berlines tai 26. Mai. Rā „waldibas wehšinesis“ sino, tad Bahzijas keisars Wilhelms fawu brankšchānu us Gmfu atlizis us wehlatu laiku. — Kahda žita awise isfaka to žeribu, ka Eiropas meers netilšchohht traužehš; keisaru walstis wehl nogaidišchohht. — Sweedru lehnina mahte ir nomiruse. — Sultāns islaidis pawehli, ka nemeerneekēem, kas Turku waldibai padohšees, tiks atlaisis fohhs.

No Parihšes tai 26. Mai. Turku weetneekš Bahiše dārija Franzišas waldibai sināmu, ka Turku waldiba nodohmajuse (pah johdu atlaischānu nemeerneekēem, kas padohdahs, jaw minejam), us 6 nedelahm notaišht pameeru, bet ar tahdu nolihgumu, ka Turku waldibai pa pameera laiku ir bribw fawus kara-pulkus šapulžehht us weenu weetu un Rikšiku ar prowijantu apgahdaht.

Gefchfemes finas.

No Mihgas. Swehtdeenā wakarū bija īspauduſehs tā waloda, tā Mihgas pilskēhtas wīdū eeradees breeſmīgs ſalktiš, bet par laimi ari wihrs gadījees, kas breeſmu swehru nolah-wis un drohſchības deht to gabalōs ſagirtis un tad ſemē apraziš. Kā jaw ar lauſchu walōdahm mehds buht, tā ari ſchē bija: wairaf bija īsdaudſinahts nēla pateefibā notiziš. Nebija bijis nekahds milſu ſalktiš, bet kahdas puſohtras pehdas gara ohdſe (pa wahziſki „Kreuzotter,“ pa lateiniſki „vipera berus“), kas netahlu no Anglu baſnīzas paſchā pilskēhtā tīfa atraſta un par laimi no kahda nama puīſcha ſwehtdeenā rihtā pulkſten 7 tīfa noſiſta; jo ohdſes ir giſtīgi ſalkſchi un ja pee laika nebuhtu pamanīta un nonahweta, tad tā buhtu lehti warejuſe zilwekus apſkahdeht. Uſ kahdu wihſi minetais ſalktiš Mihgā eeradees, taš naw ſchim brihſcham ſinamš.

— No Baltījas dohmenu meſcha waldbīas teek wīſeem īſfludināhts, kas no Kurfemēš krohna meſcheem lohluš waj nu par welti jeb par maſaku maſſu dabuhn, tā lohku zirſchanai jaſahzāhš ar 1mo Oktobar un wīnu īſweſchanai janoteek preeſch 1ma Janwar. Kas lihds 1mam April paliziš ne-īſjirſtš un ne-īſweſtš, paleek krohnim par labu. — Meechw-, auſu- un dubmu-nauda ja-ee maſſa pee meſchafungeem, pīrms lohluš īſweh. Tapat platiſchi agraki janotihrī. Kas uſ eerahditeem ſtahpetu-platiſcheem īſweſtš, war tur no 1ma April wehl weenu gadu palikt, kad lohli nomīſoti un miſa ar zītahm atlikahm lihdi 15tam Mai ſadeſſinatas.

— Wīdſemēš gubernījas waldbīa zaur 58 to patenti dara ſinamu, tā tee pee ſemneeku pagſta-likumu 32tra paragrafa peederofchee patenti no 1868 gada № 71 un no 1869 gada № 114, no īſfludināſchanāš deenāš (19. Mai) jahloht, atzelti un tadeht turpmat ſuhdſības pret draudſes-teeſu ſpree-dumeem ja-eeſneeds diwi nedetu laikā gubernatoram; taš lihds ſchim ſemneeku leetu komīſijā atrohnamaš ſuhdſības tiſchohht wehl turpat pabeigtāš.

— No ſchīhš ſwehtdeenāš pa nedetu, kā īſ fludinājumeem redſamš, Mihgas Latw. beedriba īſbrauz ſatumōš uſ Wez-Auzi. Turcenāš leelkunge eſohht atwehlejiš ſawu lohſchu parku, preeſch minetas deenāš īſbrauzejeem. Weeta ir lohli ſmūla tā tā gan neweēnš nenofchehloš, tā tur buhš lihds aiſbrauziš. — Schiniš deenāš Mihgas Latw. beedriba īſlaiduſe lau-diš jaunū grahmatu „Raſtu krahjumš.“ Schini grahmatinā, kas maſſa 30 kap. pahredohſchanā, atrohdahš ſināš par beedribāš dſīhwī. Tee tur uſnemtee rakſteeni ir ſchahdi: 1) par Latweeſchu ſaules-teikahm; 2) wahrdi kas ne-atrohnahš Ulmana wahrdnīzē; 3) par Latweeſchu rakſtibū; 4) ſināš par ſinatnībāš komīſijū; 5) par Latweeſchu Alekſander-ſkohlū; 6) par Latweeſchu teateri; 7) par R. L. B. laſiſchanāš biblioteku; 8) par dſeedaſchanāš lohſchānu; 9) par ſtudentu ſtipendijahm; 10) par ſwehtdeenāš ſkohlū; 11) par preeſch-laſiſchanahm un jautajeenu īſklaidroſchanāš waſareem, un 12) ſinatnībāš komīſijāš beedri. Kam zil nezil ruhpejahš R. L. beedriba, tam gan derehš mineto grahmatīnu eegahdatees.

No Dohleš. (Atbilde uſ to īſklaidrojumu ſchahš lapāš 21. numuri). — Lai gan par weenu un to paſchu leetu wairaf reiſeš laika-rakſtōš pahrrunajoht tiſ ſinotaji war no zeen. laſitaju puſeš wīnu nepatiſchānu īſpelnitees, tad tomehr eš ceraugu par ſawu peenahſumu to wīrjū apſīhmetu īſſkai-

drojumu, kuru kahds Shš. Jkš. eefubtiijiš, kā praſtu, īſ gaiſa ſagrahbſtitu kluhdu īſpauſt, kas eelſch ſew it nekahdu pateefibu neſatura, bet turpreti — ar wīſu gohd'praſchānu ſakohht — tiſ karſtus meluš apakſch pahſpreeđeja karoga ſlehpj; tā par prohwi: 1) Kautſchāš mahjāš naw wīš tiſ weenai wejai mahtei ugunš-plehneš uſ galwu uſkrituſchāš, bet gan diwahm, un prohti: a) Kautſchāš ſaimneeka 98 gaduš wejāš mahtes mahtei bij mati uſ galwuš ſīpri apſwīluſchi un galwa ſapampuſe un b) Kautſchāš ſaimneeka mahtei bij gihmīš apdeſiš un lihds ar kreīfo aži ſilimeluš uſpampīš, tā tā to-laik newareja wīš medīzīnēš neprateji ſpreeſt, tā taš tahm diwahm matehm peeſaweēnotāš bruhzeš wīnu lohſekteem ne-buhtu ſkahdejuſchāš. 2) Wīſāš ſaimneezišas ehkaš Kautſchāš mahjā ir par pelna ſchupu pahrwehrītātāš, beſ ween tā uſ ſeemetu waſareem gukoſcha īſtabāš gala, no kura wehl taš ſtahwš eelſch ſīpri apohglota weida tehrp̄tš ir par monumentu paliziš un īſ weenu zetotaju, kam ſchē garam ja-ee, no tā behdīga atgadījuma no 4. April ſch. g. atgahdina. 3) Jf nodeguſchāš īſtabāš ir tiſ maſ mantībāš īſglahbtš tiziš, tā ſalihdſinoht ar to ugunim par upuri krituſchu, naw bijis wehrts ko peemineht; jo pehz weetiḡāš pagaiſta teeſāš proto-koles ir īſtabā bijuſe un ſadeguſe mantība uſ 650 rbl. ſdr. apwehrteta, turpreti no teem īſglahbteem lohlu krahmeem gandrihſ wīſi zaur ahtru rauſchānu un ſweeſchānu ir preeſch tahtakāš īſleetoſchanāš par nederigeem palikuſchi. — Eš ne-maſ newaru īſpraſt, kā Shš. Jkš. ſīrdeapſīmaſchāna ir wīna ſwalwai walu dewuſe zeen. publikai tahduš meluš īſpauſt, tā dſīhwojamaš īſtabāš eelſchpuſe eſohht ne-apſkahdeta palikuſe un wīſa tur eelſchā bijuſe mantība īſglahbta? — Tē rakſti-tāiš teeſcham patš ſewi ar ſaweem eerohtſcheem ſit! 4) Kad Shš. Jkš. to pawehſtījumu: ſchahš mahjāš eedſīhwotaji — kura paſchu laiku deenāš wīdu gulejuſchi — daſchi tiſ ar apdeguſcheem lohſekteem ſpehjuſchi ſewi īſ ahtri uſmahſda-mahm ugunš leeſmahm īſglahbt“ tā ſaproht, kā kad pahrejee mahjāš eedſīhwotaji buhtu ugunš leeſmāš ſawu galu dabujuſchi, tad to wainu gan tiſ weenigi wīna wehl deeſgan wahjīch attīhſtīſchanahš ſtahwollīš uſ rakſtneezišas lauka war aiſbīldi-naht; jo kad eš tohš mahjāš kuſtonuš, kas ugunim par upuri krituſchi, pehz wīnu ſlakāš un ſkaiſla eſmu peeminejiš, tad gan Shš. Jkš. wajadſeja no manīš labakāš dohmas tu-reht, t. i. tiſdaudš uſtīzību man dahwīnaht, tā eš — lai Deewš īſ weenu zilweku behrnu no tam ſchehligi paſarga, — īſ katru zaur uguni bohjā gahjuſchu zilweku buhtu tuwaſ aprakſtīje. Galā wehl noſchehloju, tā zeen. Mahjāš weeſa redalzija ir lahwuſe tahdam, no wīſeem pateefībāš zekeem no-klīhduſcham īſklaidrojumam ſawā lapā ruhmeš weetu atraſt.

J. W.

No Jaunpīlš, Wīdſemē. Wīhti M. w. laſitaji juhš gan no dandš un daſchadahm draudſehm eſat ſināš laſījuſchi, kur kahda dſeedaſchanāš beedriba ir ezejta jeb jauna ſkohlāš ehka uſbuhweta; bet no Jaunpīlš, tā tur no augſchā minetahm leetahm ar kahds ſohliš buhtu uſ preeſchu ſperts, juhš ne tā ne-eſat dſīrdejuſchi. Tapehz gribu jumš paſtahtīht ari par muhſu darboſchānahm un zenteeneem pehz gaiſmaš.

Ari mehš Jaunpīleſchi, kā jaw zitur taš ir notiziš, eegru-tejam dſeedaſchanāš beedribū, ſahkam ari jaw puhletees un kahdas reiſāš kohpā ſanahſt; bet dſeedaſchanāš wadonu nepa-ſtahwībāš deht bij atkal pee meeta jadohdahš. Tā tad tai leetā pee mums gan atkal klufumš walda, tomehr zerejam, tā

ar laiku ari tai leetā pee mums ees labā, kād bušim pa-
stahwigu wadonu atradušči, kam ar dseedafšanū patihl dar-
botees. Tad wehl mehš Jaunpilešči dabujam peedfihwoht
weenu preeka deenu tai 11. Mai, kur mušju pagasta fšohlai
grunte, ar pirmu stuhra almini tika likta — pehz ilgeem un
gruhteem stribdineem, kas jaw labu laiku mušju pagastā deht
fšohlas buhwes bij zeemojufšees; sinams newis labu tai da-
ridami, bet til kawektus un fškehrestus tai zekā likufšči, ka
til nu wehl to wareja fahlt buhweht. Ak, kaut nu tee ne-
meeri, kā nelabi weest, tiktu prohjam raiditi, jo nekad tee naw
labu darijufšči un ari nedaris. Deenu preefšch augšchā mi-
netas deenas, pagasta wezakais ar jaunpils draudses pehr-
mintera leelkungu P. von Stein jaw apfihmetu grunts-weetu
ismehrijufšči un muhneeki bij tuhliit fahufšči rakl, lai rihtā
waretu grunts almini likt. Wehl to pašchu deenu pagasta
wezakais bij zeen. draudses mahzitaju usluhdšis 11. Mai pulk-
sten 10 us minetu weetu atnahlt, kā ari pagasta fainneekus
un preefšchneekus. Tā tad ari es lihds ar ziteem fšohlas
mihlotajem ohtrā rihtā dewohs us to weetu, kur jaw daschi
walšis preefšchneeki un fainneeki bij fanahufšči. Pehz kahdu
brihtinu ari zeen. draudses mahzitajs W. Kunzendorff un bas-
nizās pehrminder leelkungs P. von Stein atbrauja, Jaunpils
leelmahte fawas wajadšibas deht nebij warejufš nahlt; ari da-
schi walšis preefšchneeki un fainneeki nebij atnahufšči, daschi
kahdu kawektu un eemeštu deht. Zeen. mahzitajs tureja jauku
un fwarigu runu, kura peemineja tohs stribdinus, kas dewi-
nus gadus mušju widū ufturejees, tikai deht fšohlas buhwes-
fšanas. Zeen. mahzitajs fawā runā ari iffazija to wehle-
fšanū: „Kaut Jaunpils pagasts tohs stribdinus un nemeer-
us, lihds ar to stuhra almini gribetu tai grahwi eegahst, lai
meers un weenprahtiba til tai weetā walditu; jo walšis, kas
fawā starpā eenaidā, aiseijoht bohjā.“ Pehdigi wehlejahs,
kaut tai mahjai, kura us fšcho grunti tiks uftaišita, buhtu ar-
ween wišā laika tas stuhra almins Jēsus Kristus, kufšch to
fawā fargafšanā gribetu nemt. Pehdigi zeen. mahzitajs
wehleja pagasta wezakam ta Kunga palihgu, to lai drohšči
un taišū, bes grohšifšanas fawu darbu, ko usnehmees, jo
prohjam strahdajoht; un tad ar fwehtifšanas wahrdeem to
pabeidja. Pehz tam wišī preezigi fšchibras, weenkahrt pree-
zadamees par mahzitaja wahrdeem, kas gan daschas wainas
bij ustrahdijis, bet ari labus padohmus nebij leedšis; ohtrahrt
preezigi par to jauku un patihlamu weetu, kur tagad fšohla
tiks usbuhweta, lai gan til pehz gruhteem puhlineem, kas til
pat pehz par labu ir isdewees. — fš. —

No Wez-Kahrku pagasta. Mums fšahds attaišofšanas
rakšis peefuhthits: „Mahj. weest atrohdaš rakšiens, kur
mani nepateest apwaino par to, ka M. w. 4. numurā efmu
no divi balles-wakareem zeen. lastajem postiojis, kas W.
Kahrku pagastā kahdā zeemā ar danzofšanū tika pawaditi.
Mana šiojuma pretotajs faka „ka newis balles, bet ballites
tahs bijufšas, kahdas jaw pa fwehtu deenahm latrā zeemā
nehdsiht buht; jo kā winaam tijis no dascheem stahstihis if
mineta pagasta lohzeleem.“ Man us tam ja-atbild, ka mušju
pagastā neteel wis latrā zeemā balles turetas un ka tadeht
nebij nekahda nekahrtiba, ka es pahr notureteem weefibas
wakareem šiojis. Ja nu man pahmet, ka es isdaudfina-
fšanas deht efmu masas ballites ispaudis par leelahm bal-
lehm un ka no gohda-kahrtibas efmu parafstijis fawu pilnu
wahrdū, tad man fšahda pahmefšana ja-atraida, jo efmu

pehz pateefibas šiojis un efmu fawu wahrdū palizis par
šiojuma apleezinafšanū. A. Rihsman.

No Pleškawas apgabala mums peefuhthits fšahds šio-
jums: Pee mums isftatahs fšis pawafaris gaušcham beh-
digs. April mehnefcha eefahkums gan parahdijahs glufšči
fšils un mihligs, tā ka semturi bes kahdas kawefšanas wareja
no rihta agri lihds wehlam walaram fawu semi apstrahdaht.
10tam April iseijoht un 11tam nahkoht dabujam šipru pehr-
fona leetu, zaur ko jaw ziti lohli fawas salas lapas parah-
dija un wišā daba wareja preezatees pahr agru pawafari
un if weens pehz garas un aukstas seemas zereja fawus loh-
pius spirdfinaht sakā sahlē. Bet jaw April beigās tas pa-
rahdijahs pawifam zitadi; jo šipras nakts falnas un aukstas
deenas aptureja wišu satumu un apbehdinaja wišus semturns,
kureem, zaur baribas truhkumu fpeestem, wajadseja fawus
lohpius us ganibahm laist. Mai mehnefcha pirmahs 5 dee-
nas parahdijahs, lai gan ne fšiltas bet tatfchu lectainas un
bes nakts falnahm, tā ka wišs no jauna atkal fahka saloht;
bet tai 6tā Mai falums atkal fahka fawu eeraštu darbu
strahdaht, no rihta bija seme tā fšalufe, ka gandrihs lihds
pušdeenai newareja pee semes darba strahdaht. Ari taiš de-
nās pehz tam beest ween fneegs nonahja un zitās weetas ne-
nokufa, bet palika wehl us ohtru deenu; tapat ari seme daudf
weetas pa deenu ne-atlaidšahs, kas pa nakti fšalst, tā ka
auksta laika deht nemas newajadseja lohpius gands laist, ja
tik ween buhtu bijufe kahda bariba, to preefšchā likt. —
Rudfi, kā jaw „Mahjas w.“ no Pleškawas šioja, bija pa
leelakai datai ja-šar, til tur wehl ir sataki tihrumi, kas starp
mefcheem un pee ehlahm, kur Merz mehnefi atkufjahs un fneegs
palika wiršā, bet kur islaidahs uhdens un pehz tam fšalā
šiprs ledus, tur rudfi pagalam melni. Ja buhtu fšils pa-
wafaris, tad warbuhlt weetahm atfpirgtu; bet nu gan isfa-
tahs behdigi. — Tahdas pašchas behdigas sinas ir dširdamas
no Parchowas un Nowaršewas pušes; tadeht pee mums
rudju zena, kas bija apafšch 6 rublu par fšchetwertu, tagad
pazeklahs lihds 8 rubleem. Meeschu fšehla tapat lihds 8
rubleem, ausas lihds 5 rubleem un liaw fšehlas no 20 lihds
24 rubleem par fšchetwertu. Seens, kas pee mums dahrgā
ženā par 30 kap. pudā, tagad mafša lihds 50 kap. — Tā
fšim brihšcham klahjahs pa mušju apgabalu. P. R. P.

No Minškas teel šiohts, ka tagad tur teeloht eewesti jau-
nee (wišpahrigee) pilšfehtas-likumi. Tai 4tā Mai bija pilš-
fehtas pirmahs fšchiras weetneeku (runas-wihru) zefšana;
Bija jazek 24 weetneeki un tika eezelti 10 pareiftizigee, 6
katoli, 7 ebreeschi un 1 muhamedanis; tai 6tā Mai bija to
diwu ohtru fšchiru weetneeku zefšana. — Bes tam jaunee
pilšfehtas-likumi teel eewesti ari Kownā, Wilnā, Grodnā un
Mogilewā.

No Pehterburgas. Kā kahda tureenās awife isdširdufe,
tad pee wefseleem (parahdn fihmes us stempela papihri rakšis-
tas) buhšchoht pahrgrohšifšana. Ir eewehrojufšči, ka feewe-
fšči un daschi ziti, kas wefsetu nošimesšanas nešina, teel
peemahwiti pee wefsetu parafstifšanas. Tai fšahda nebu-
fšana beigtohs, tad efoht nodohmajufšči eewest fšahdu no-
likumu, ka tikai kaufmancem un industrijas wihreem atkauts
wefsetus parafstihit un ziteem tikai ar ihpafcha teefas-šunga šiu.

No Astrachanas. Jaw fawā laika šiojam, ka Bagda-
das pilšfehtā isfehlees mehtris; tagad walodas ispaudufšas,
ka mehtris ari Persijā isplatijees. Šchahdas walodas nu ja-

trauzejuſchas Aſtrachanas, eedſihwotajus, kas ar Perſiju andeli weſdami baidahs, ka no tureenē netiktu eeweſtē mehriſ. Schahdas lauſchu bailes ſinaht dabujuſe waldiba ſawā wehſtneſi ſino, ka no wiſahm Giropas waldibahm par tam gahdahts, ka lai mehriſ tahtaku ne-iſplatitohs, un turklaht peeleeſ to ſinu, ka mehriſ ſchim brihſcham tikai plohfotees Meſapotamijā, bet Perſijā wehl nekur mehriſ ne-efoht parahdijeēs.

— Reiſ no Aſtrachanas runadami ari peemineſim to leelo wehtru (waretu ſajiht ari auku), kas tai 9. Mai Aſtrachana plohfijuſehs un daudſ ſkahldeſ nodarijuſe. Tureenē awiſeſ rakſta par mineto wehtru tā: Jaw kahtas deenāſ bija deeſgan ſtipre wehjuſch. Tai 9tā Mai wehjuſch ſahla puht iſ ſeemetu rihteem un ap pulkſten 11 bija pahrehrteeſ par ſtipru wehtru, kaſ laiwaſ un kuguſ ſahla ohtā mehtaht. Wolgaſ leelupē ſajehtlahs witai neredſetā augſtumā, uhdēnſ uſpluhda un pret kraſta dambjeem gahſdameeſ ſahla ſtabuſ iſſkaloht, tā ka uhdēnſ zauri lauſdameeſ gahſahſ pilſſehta uſ eelahm. Tikai zaur gubernatora kunga ſtingribu un iſweizibu pilſſehta tika no breeſmigeem uhdēnſ-pluhdeem paſargata; wiſſch patſ uſ dambja ſtahwedamſ lika taht weetas tuhtit ſataiſiht, kur uhdēnſ ſahla zauri ſpeeſteeſ un tā tad uhdēnſ pluhduſ aiſkaweja: wehtra plohfidamahſ mehtaja kuguſ pa uhdēnſ wirſu, kugeem tika pahrautaſ tauwaſ un ziti pret zitu tā ſweeſti, ka gabalōſ ſaſchtihta jeb nogrima. Diwi ſtundaſ wehtra plohfijahſ un kad bija noſtahuſeſ, tad ſirdſ ſahpeja to pohſtu apſtatoteeſ: ziti kugi peldeja beſ maſteem un ſtuha, ziti bija nogrimuſchi, ka tik maſta-gali ween bija redſami, beſ tam uhdēna wirſuſ bija apſlahtſ ar kugu dru-pahm un mantahm (prezhm), kaſ ſadaudſitōſ kuguſ bija bijuſchaſ. Schahdu ſinojumu augſcham mineta awiſe paſneeg-dama ſaka, ka lai gan ſkahlde leela, ta tomehr waroht Dee-wam patoſteeſ, ka pilſſehta no uhdēnſ pluhdeem paſargata, jo zaur uhdēnſ pluhdeem ſkahlde buhtu daudſtaht leelaka.

Ahrſemeſ ſinaſ.

Ro Berlineſ teel rakſtihtſ Kreewu awiſei („Pycc. Mipb.“) pahre Bruhſijāſ buhſchānu. Iſ ſchi rakſta kahtu druſzinu ſche paſneegſim. Tur teel tā rakſtihtſ: Dillab paſchā Berline, ka ari prowintzeſ, wiſur nemeerigi gaida uſ nahtamibu, wiſur manama ſaimneeziſ abſtahuſchānahſ, ruhpneeziſa un tirdſneeziſa ſtahw klufu; truhziſa arween iſpleſchahſ un laiſkam gan nekad tā nebuſ ſchehlojuſcheeſ Bruhſijā pahre truhkumu un nabadſibu ka tagadejā laiſā. Wiſāſ prowintzeſ ir dſir-dama ſchi ſchehloſchānahſ, bet wiſwairaf paſchā Berline, kur leelu leelee lauſchu bari ſtahw beſ darba un kur tirgotaji ne-atrohd pirzejuſ. Strahdneeki zeeſch leelu truhkumu, dſihwo reebigāſ butkāſ, ne-uſbuhwetōſ namōſ un wafatā — bedrēſ un teltiſ pilſſehtaſ tuwumā. Behdigā laiſā ir tohti wairo-jeeſ eedſihwoiaju ſkailtſ, kaſ pagrābōſ dſihwo. Behdejoſ deſmit gadōſ ir Berline pagrābu dſihwoſku ſkailtſ otteel til leelſ paliziſ, winu ir wairaf ne ka 25,000. Ar weenu wahedu ſakoht, tagad ir Bruhſijai grehti laiſi, ko jaw ari aſſina uſ walſte ſapulzeſ patſ ſiſtēſ Biſmarckſ, lai gan wiſſch teiza, ka ſchihm deenahm waijagoht drihſ beigteeſ.

Ro Behmijaſ. Geſſch Neuſtadteſ bijiſ nejen leelſ ugunſ-grehtſ. Ugunſ pawijaſ aprijuſe kahtuſ 118 namuſ lihtſ ar ſahn-ehſahm, 2 baſnijaſ un mahzitaja mahju. Kahti 1000 zilweku palikuſchi beſ pajumta un maieſ. Notikuſcho ſkahlde rehſina uſ kahtdeem 250,000 gulſcheem, no kam tikai

par kahtdeem 30,000 gulſcheem bija mantiba apdrohſchinata. Tagad tur dahwanāſ teel laſitaſ preeſſch teem zaur uguni apſkahldeem. Auſtrijaſ Keiſarſ dahwinajiſ 1000 gulſchuſ. Kā tureenē awiſeſ ſino, tad ſchiſ breeſmigaiſ ugunſ-grehtſ iſjehtleeſ zaur kahtu nerahtnu un palaidnigu 11 gadu wezu jehnu, Franzi Kurzweilu. Schiſ jehniſ bija apſadſeeſ un ſtrahpe winam bija gaidama. Iſ atreeſchānahſ wiſſch ar ſpitiſchku aiſdedſinaja kahtu ſchluhni un tā tad ugunſ-grehtſ iſjehtlahſ.

Ro Rohmaſ tohp ſinohtſ, ka jaw wairaf deenāſ no weetas Karleonāſ pilſſehta (Sizilijaſ ſalā) efoht manita ſibra jemeſ-trihzeſchāna, un tamdeht eedſihwotaji ir ſcho pilſſehtu aſtahuſchi.

Ro Konſtantinopeleſ. Kahta nedrohſchiba Konſtantinopelē, pahre to mumuſ dohd ſchahdſ notikumſ leezibu, prohti kahtſ Wahzu ahrſte, kaſ tur jaw gadeem dſihwo, tika no ſlepſa-wahm tohti eewainohtſ. Taſ bija tā: Kahtu deenu diwi Greeki un weenſ Italeetiſ nogahja pee mineta ahrſte, teil-dami, ka wineem ſlimibaſ deht waijagoht padohmu praſiht. Geſſchā tikuſchi wini gribeja ahrſtem ar naſi kahtu nogreeſt. Bet Stoll L., tā minetam ahrſtem wahrdſ, lai gan ſirmgalwiſ buhdamſ, pret ſlepſawahm ſtipri turejaſ un pa to ſtarpu eenahja wina deenāſta meita, kaſ tuhdaf ſahla pehz palihga ſaukt. Weenſ no ſlepſawahm gribeja meitai muſi aiſtureht, lai nehtaujoht, bet ta tik ſtipri rohtā eekohda, ka tam bija walā jalaiſch un tā tad wiſi trihſ ſlepſawaſ pohſahſ proh-jam, baididameeſ, lai zaur meitaſ ſaukſchānu laudiſ neſa-ſkreetu un tā tad netiktu zeeti ſanemti. Wahzijaſ ſuhtniſ to ſinaht dabujiſ pee Turku teeſahm peepraſijiſ, lai pehz mi-neteem ſlepſawahm melle, bet ſchim brihſcham, kur Konſtan-tinopelē leela juſſchāna, maſ ko war zereht, ka ſlepſawaſ peeſerti.

Ro Herzegowinaſ. Kā pa telegraſu ſinaſ atſkrehjuſchaſ, tad tee nemeerneeku wadoni Karageorgewiſſchſ un Schewiſſchſ, Buſziniſ eenemdami, efoht ſawangouſchi 2400 Turku. Nemeerneeki nu aiſrakſtijuſchi luhgſchānaſ rakſtu pee Auſtrijaſ waldibaſ, lai ſawangotohſ Turkuſ uſnemoht ſawāſ rohbēſchāſ, jo zitadi wini (prohti nemeerneeki) tiktu peeſpeeſti Turkuſ nonahweht; tapehz ka wineem ne-efoht eeſpehja Turkuſ kaut kur apzeetinatuſ tureht. — Tagad nu janogaida, ko Auſtrijaſ waldiba darihſ. Ja wina ſawangotohſ Turkuſ uſnem ſawā apzeetinaſchānā, tad wina iſrahdahſ par Turzijaſ eenaid-neezi, kaſ uſ nemeerneeku puſi turahſ; bet turpreti, ja wina minetoſ ſawangotohſ ne-uſnemtu, tad taſ iſrahditohſ, it ka wina negribetu aiſkaweht, lai ſawangotee Turkiſ netiktu no-kauti. Kā leekahſ, tad Auſtrijaſ waldiba newarehſ nemeer-neeeku luhgſchānu iſpildiht, tapehz ka winai no dalibaſ-nem-ſchānaſ pee karōſchānaſ attahlu jaturahſ.

Sartu tautinaſ dſihwe.

(Statēſ N 18.)

Kad abi weenſ ohtram ir apſohlijuſcheeſ, tad mula leel abeem doht dſert aukſtu uhdēni; bruhſganam papreeſſch un tad bruhſtei. Kahtſ ſulainiſ paſneedſ bruhſganam to laulibaſ bikeri, pilditu ar aukſtu uhdēni, un kad taſ no ta ſawu ſai-teſ kulzeenu dſehriſ, tad kahta ſeewina to paſneedſ wina bruhſtei, kura ari nekawe to laulibu eedſert. To atlikuſchu laulibaſ uhdēni tee klahſtuhdāmi weeſi iſdſer. Wezenēſ to dſerdamaſ lehkadamaſ dſeed: „Jaunaiſ pahriſ to uhdēni dſch-

ris, warbuht ir mehš no ta palikšim jauni." Kad uhdens isderts, tad wisi šalaulatam pahritim wehle laimu un garu muhschu, un pee tam laulibu zeremonija ir beigta.

Dhtra rihā bruhes tehws sūhta tad teem jauneem laudim par atspirdsinafchanu daschadus ehdeenus un šaldumus.

Jaunais wihrs paleel kahdas trihs deenas, daschreis ilgal, fawas feewas namā. Pa starpam tas ari apmelle fawu wezaku namu, bet til paslepšchu tas greeščahs atpakal pee fawas feewinas, katram pretinahzejam ar leelu rinki jelu greešdams.

Behdigi jauna feewa aijwellahs us fawa wihra namu, pawaditā ar musiki un feewu dseedafchanu. To jaunās feewas pawadischanas dseefmu fauz: „Jar jar“ un pa latwiski ta šlanetu tā:

Mans mihtakais, mans mihtakais!
Es eemu tawā mahjā.
Tewis deht, tewis deht
Behdas man usgahja.
Waj tew newaid manis šcheht?
At es nabadsite wehl!
Tewis deht es eijmu taktu,
Pahr par kalnu, pahr par alu,
Bei tu manim elju dohš,
Tu ween mani aplaimoš;
Tawā faldā tumumā,
Dahrja jaukā dsestrumā,
Un tad tu jo mišligi
Kā man' fauz, man waizaf,
Tad buhs mana atbilde:
Efmu Peri Salome. —

Ta šalaulafchana ar ohtru, treschu un zeturtu feewu, lai ta buhtu ar atraitni jeb meitu, noteek ar tahm paschahm zeremonijahm, til preešč atraitnes tas kalim jeb bruhespuhš ir mofaks neka preešč meitas.

Muhamedani tapat ari Sarti; jo teem šchi tiziba, pehz korana-raksteem war prezcht 4 feewas, bet wini til smalki pehz teem raksteem neturahš. Korans tapat ari atkaij laulibas-šchiršchanu un to dala trijās dakās.

Birma atlaulafchana ir, kad feewa pee faweem wezakeem tohp atpakal sūhtita us atlabofchanošs. Dhtra, kad ta tohp aijšūhtita us pasudinafchanu un trescha, kad ta tohp pawifam atlaulata.

Kad wihrs ar fawu feewu naw meerā, tad winsch tai isfaka fawu nodohmu un kad feewa no fawas puses ar šchiršchanošs ir meerā, tad tee eet abi pee gariga teefnešcha un tohp tuhđal wina klahbtuhšchana ischchirti jeb atlaulati. Bet kad feewa ar to šchiršchanošs ne-eelaischahs un pagehr to winai apfohlitu katmaru, atschiršchanas atmakju, tad wini srihđas-leeta tohp no mula un wezakeem ismekleta un wini us meeru šklubinati un šalihđinati. Seewa, kas ar fawu wihru naw meerā, war ari eet pee ta gariga teefnešcha un to apšūhdseht, ka tas winai nedohd to wajjadšigu usturu un wina negrib ar to wairs ilgal kōhpā dšihwoht. Teefneš tad aijšūhta us ta apšūhdseta mahjahm weenu wihru, lai tas ismekletu waj tairniba, ka feewa sūhdsejusi. Kad ismekletajs tani namā ne-atrohđ neds miltus neds gruhbes, tad winsch to tuhđal pašno tam teefnešim un teefneš wainigo preeščā aizinajis, tam praša, waj winsch grib fawai feewai gabdaht to wajjadšigu pahritiku. Atbild tas wihrs, ka winam nekas naw jeb tam ne-eespehjamš feewu usturehti, tad teefnešis faka, lai winsch feewu atlaisch un kad wihrs to negrib, tad

teefnešis bes nekahdas lawefchanas nofaka la winam pehz preeščkrastu nofajischanas buhs gabdaht feewai to peenahlamu usturu. Leel wihru apalsch pilšsehtas wezako usraudšichanas un tillihđi feewa wehl weenu deenu naw dabujusi fawu peenahlumu, tad teefnešis tai isdohđ atschiršchanas grahmatu, zaur ko ta ir no wihra walam.

Kad feewa zitadi no fawa wihra newar atfwabinatees, tad wina aiseet pee ta gariga teefnešcha nama, un ne wahrda nefajijusi noleek fawu tupeli preešč wina durwim augšchpehdu, tas ir tā, ka sohle gut us augšchu. No tahdas mehmas sūhdšibas teefnešis isproht to grunti, ka apšūhdsetais wihrs ne-eeehrojis jeb aismiris to no dabas dohtu starpibu starp feewišchu un wihriščku.

Sarti, lai gan nemas wihnu nedser un nepeedsehras, tad tomehr pret fawahm feewahm daudreis rupji uswedahš. Lama un gahna neween feewas, bet ari behrus, kas atkal no wezakeem tahdu rupjibu mantojuschi to atkal fawā dšihwoščhanā pret teem fawejeem laisch walā un tapehz familijas un laulibas starpā netruhšt šchelschanas un nepatilschanas. Wini tizibas raksti gan ir stingri, kas aisleeds wisu nekahrribu un apgrehribu, bet Sarti tohs nepeepilda. Muhameds ir winau tizibas dibinatajs un schahs tizibas grunts-mahzibas ihfumiā fanemtas šlanetu tā:

Deews ir weens un Muhameds wina praweets. Juhš zilweki masgajatees, luhdseet Deewu, gawejeet, dohdeet teem nabageem, dareet labus darbus un, kad laiks klaht, mirstat par fawu tizibu, tad juhs nahšfeet paradishē.

Muhameds, leels feeweschu mišlinatajs buhdams, eeweda to daudšseewibu un wina ehwergehlīga daba isdohmaja feewišcheem aisseet azis, lai ziti wihriščki tahs ne-eeraudšitu, ne-eemihletu un lai tahdā wihse to tizigu schchistiba taptu isfargata. Tahs diwas feeweschu leetas eewesdams Muhameds warak pee fawa ka pee fawu tizigu labuma dohmajis.

Muhamedanu tapat ari Sarti inedelas šwehtdeena ir muhju peektdeena. Bes tahs peektdeenas tee wehl gadā šwehti trihs šwehtkus. Tee pirmi šwehtki ir jauns gads un tee diwi behdigi tohp mirušcheem par peemianu šwehtiti. Sarti šwehtku šwehtichana pastahw it ihpaschi eefsch islustefchanošs, pee tam ari tehja un busa tohp labpraht dserta un gahrđumi chsti. Šwehtku lustes notura gan mahjāš, bet wismihlaki us tirgus platscha un jaukās dahrsos, kur tad wisi, wihri, feewas un behri (puišchu un jaunu meitu tur naw, tapehz ka jaw behri apprezejahš) katrs fawruhju us fawu rohku lez, deij un spēhejahš. Wiriščku spēhles ir daschadas. Weenu no tahm fauz kaslena-kizinafchana un ta tā tohp isdarita. Kaslens tohp nokauts. Weens panem to, lez sirgam mugurā, peespeesch to kaslenu ar fawu zisku pee sirga šahneem un tad rihšcho prohjam. Ziti atkal jahschus dšenahs tam pakal un ranga to kaslenu israut no ziskas apalschas. Kam tas laimejahš, tas to spēhli winejis, tas tohp no ziteem uslawehts. Bes tam tee wehl eet gabstees jeb tichihstotees un pašihst ari kahršchu spēhešchano. Tee spēhle ar šihneeschu kahršim, wismihlaki us naudas, un trahpahs ka dasch bagatais pa weeneem šwehtkeem paspehle 1000 rubtus.

(Tarepmal beigums.)

Raksts is Baltemales.

Zeen. lasitaji wehl atgahdasees, ka pag. gd. schahs lapas 45. numurā tam raksteenā „no Baltemales“ es ihši peemineju

to daudš Widsenneekeem ne-aisnirstamu breesmu-deenu par 10. Mai 1872. — kura ari Jaun-Kempes basnizu — drupu-landsi pahwehrtā, un kura wehl schodeen winas apfahrtneekeem it kā pahrmesdama ar praw. Esaijas wahrdeem usfauz: „Sargē, ko faki tu no nakts!“ — No breesmigas wehtras atlizinata peeminās sime is wezajeem drupeem pazelahs un skumigu waigu rahdidama jautadameem atbild: „Mihā laiks ir nahzīs, un tatschu wehl ir nakts“ —! Schahdu pahrmesdamu atbildi — us pateesibu gruntedamees — gribedams pa datāi aiskildināht, es schahs lapas pag. gd. 45. numurā ihši isklaidroju, rahdidams kā draudsitei pašchāi spehks truhkst, weenai few jaunu basnizu usbuhweht, un tapehž kristigahm sirdim ar scheem wahrdeem peeklaweju: „behdajetees ar behdigeem.“ Lohstaku es aprahdiju, kā Jaun-Kempes muischa atrohdahs J. Kempes draudses weenā malā us seemeleem, zaur ko draudses ohtrai malai basniza kahdas 15 werstes attahlu stahweja. Tapehž no Baltemaleescheem, Nameneescheem, pee J. Kempes draudses peederofcheem Siguldeescheem un dascheem Kempeneescheem, ir ta wehleschanahs issazita, lai jauna basniza taptu buhweta winas draudses widū, ap tagadeju Baltemal skohlu, ar to nenorahdidams weenigi Baltemal skohlas semi, jo netahiu ohtras puš upes ir J. Kempes muischas seme, kas ari apalsch schā aprinka ir japrasta, kur tad wini — tee kuri to wehlejahs — ja tā notiktu, no sawas pušes preekšč jaunas basnizas buhweschanas lihds 500 rb. (tē klāht naw jafaproht wis tas, kas us mahju dahlder-wehrtības teef usrehlinahs) upuretu. — Tahda mana peeminejchana J. Kempes basnizas leetā.

Us schahdu manu peeminejchānu jutahs kahds „Baltemaleets wairaf wahrdā“ fewi lohsti aiskustinatū, un schahs lapas pag. gd. 48. numurā lasitajeem pašneedja weenu „atbilde.“ —

Pirms par scho „atbilde“ ko runaju, man zeen. lasitaji jaluhds, par launu nenemt, kad es sawu peeminejchānu pag. gd. 45. num. Jaun-Kempes basnizas leetā wehl weentreif isklaidroschu un ihši janemtu preekščā zelschu. Manas peeminejchānas satures bija schahds:

1) scheloschānas, kā draudsei spehks truhkst, few jaunu basnizu weenai usbuhweht;

2) aprahdischāna, kur J. Kempes muischa draudse atrohdahs un

3) kahda wehleschanahs no draudses lohzeleem, jaunas basnizas buhwes deht ir issazita.

Ja eewehrojām zil ween naudās J. Kempes draudse pati preekšč sawas jaunas basnizas dohd, tad newaru zitu leezi-
naht, kā to: „spehks truhkst.“

Tapat ir ari ar to, kad flatamees, kur J. Kempes muischa draudse atrohdahs. Kamehr J. Kempes muischa us tahs pašchas weetas pastahwehs semes wirjā, kur ta lihds schim ir bijusi, es zitadi newaru fazilt kā: „wina atrohdahs draudses weenā molā, kā kā winas draudses rohbescha us seemeleem tilai kahdas 3, bet us deenwideem 15 werstes no tahs issleepjahs. — Kā man schkeet, tad tee draudses lohzele, kuri to wehleschanahs ir issazijuschi: „labaki buhtu, kad jauna basniza taptu buhweta, ne wis J. Kempu muischā, draudses malā, bet ap Baltemal skohlu — draudses widū — ne-ir nekahdu pahrmeschānu pelnijušchi. Zo, ja mehš zaur J. Kempes draudsi weenu liniju gar J. Kempu muischu no deenwideem us seemeleem welkam, tad atrohdam, kā Baltemal skohla no

tahs linijas, ja daudš, weenu pufwersti us wakareem, bet turpreti 8 werstes no seemela rohbeschas us deenwideem stahw. Tā tad draudses deenwideeekem — ja jauna basniza ap Baltemal skohlu taptu buhweta, ta no 15 us 10 werstes peewirsitohs un turklāht tahdā weetā buhtu, kur wisi zeli kohpā fadohdahs. Tadeht tahs dohmas to, kas wehlejahs lai jauna basniza taptk zelta draudses widū, ir no daudš leelakas wehrtības, nēka to, kas wehlejahs basnizu sawā fehtmalā. — Greesifimees tagad pee „atbilde.“ —

Ko „Baltemaleets wairaf wahrdā“ ar sawu „atbilde“ grib fajneegt, naw is wina raksteem ihši japrohtams. Sawu atbildi eefahldams tas, it kā no bismaniga meega istrauzehks, fahl grabstitees gar Latweescheem gluschi nepasihstameem wahrdeem, kā „silial — orkans —.“ Gan leekahs it kā tas buhtu gribejis lasitajeem no kahdas leetas skaidroht, bet to dara ar mehru, laifam baididamees, lai lasitaji — Latwi — nepahr-ehdas, jo, kā daschi dohma, Latwi wehl efoht gsehwi behrnini, tad ari „Baltemaleets wairaf wahrdā“ sawus isklaidrojums eetin fwešchas semes walodas tschaumalās. Rahdahs ari kā tas buhtu gribejis, lai J. Kempes draudse fahktu zilatees pee jaunās basnizas buhweschanas, bet pašchā „atbilde“ newar neweenu wahrdu, kas simeetohs us derigu padohmu jeb paštubinaschānu schini leetā, ne ar leelinaschānāsglahses palihgu atrast. Manim netaisni usbrukt, pahrmesdams kā es laudis mušinoht wezu basnizas weetu atmesit un jaunu basnizu, nesin kur (!) zitur zelt — to „Baltemaleets wairaf wahrdā“ leekahs it labi prohtohit. Gepreekšč tas ari leekahs nesinoht, us kuru zitureeni es laudis mušinoht, kamehr wehlaku pats fahl runāht no Siguldas draudses widus, no kā es neweenu pašchu wahrdu ne-efmu minejis. — Ko „Baltemaleets wairaf wahrdā“ sawā „atbilde“ runa no ta, kā warohit no Baltemales wairaf simtus wihreeschus, kuri nekād nēlauschotees fewi us to parwest, sawu basnizu kaut kur zitur pahzjelt, naw mana leeta; par to jaw pagasta-wezakais A. Lindin l. pag. gd. 52 numurā pašchānu isklaidroschānu ir dewis un tapehž neturu to par waijadsiņu, par to wehl weentreif runāht.

Resinu ari no kureenes „Baltemaleetim wairaf wahrdā“ ta brihnischānahs, kā „basniza us wairaf fohlischānu nahkufe“ zelahs? Struhwe ir truhkusi! — Basniza ir un paleef draudses fwehts glihtums, bet „Baltemaleets wairaf wahrdā“ winas deht ir sawas pelawainas dohmas laudis laidis. Brahtin, nahž mahjās! — Ko „Baltemaleets wairaf wahrdā“ no ta runa, kad muischneeziba til preekšč nopohstitas J. Kempes basnizas 1000 rub. ir dawinajusi, naw ihstien mana leeta; bet tomehr man ir japeemin, kā par to schaubohs, kad „Balt. w. wahrdā“ to tā no pašchas tahs angstakas waldischānas buhtu dsirdejis. Tadeht ja „B. w. w.“ schihs leetas deht wehl nebuhtu pee pagasta wez. A. Lindin l. bijis, un zaur to pašchu sawu nekaidru sinaschānu pahrsklaidrojis, tad es winām zaur scho to zelu waru pašsināht un pastahstibt, kā, zil lihds schim par teem no Widsemes muischneezibas fohliteem 1000 rb. ir sinams, tad wirus nepawada wis kahdi nozajijumi, kurai weetai par labu, bet ween, kā wini ir tai draudsei, kurai wetra 1872. g. tila basnizu nopohstijusi, tahs pašchas nēspehām par peepalihdsibu preekšč jaunas basnizas buhweschanas eefohliti.

Weidsiht „B. w. w.“ gaušchi noschelo, kā es tahdu rakstu laudis laidis, zaur ko schkelschāna fazelta, kas basnizas buhwi

katwejoht. Zif es patš par faweem darbeem fpehju atgahda-tees, tad tapeh; ka manā rakstēnā pag. gd. 45. num. no ta ne wehstis nam, man ir gaušchi janofchehlo ta „P. w. w.“ ar rohlahm taustama gara-akliba, kura tas, ka leekahs, ne- fpeh; nofkahrst to, ka starp „M. w.“ lafitajeem atradišees tahdi, kas peh; katra fwilpoščanas nedanzo, pirms pahrbau- dijufchi to grunts fkanumu.

No ņcha ihša aprahdijuma nu zeen. „M. w.“ lafitaji ņšaidri war redseht, ko „P. w. w.“ ar fawu „atblide“ ņhini leetā eemaišidamees ir ņafneegt gribejis, prohti: winņch ir mellejis „pluhktees;“ winņch mellejis „stribdi“ kur stribdes nebija; winņch mellejis ar waru zilwekus eefņch ņchfelščanas un „nemeera“ eewest, un zaur to peerahdijis, ka winņch tohs wahrduš nesaproht; ikweena walšis, kas ņawā starpā eenaidā tohp, ta newar pastahweht, bet nameš uš namu gruhš.

(Zurpmat beigums.)

Pagasta wezafajs — tilta ņahraņstis.

(ņtaees N 21. Beigums.)

Kad pagasta waldiščana nahza un paņludinaja, ka tas un tas par pagasta wezaku iņwehlehts, tad Kunzis, kas netahhi no durwim ņahweja, gan wareja knapi uš kahjahm turetees. Winam nu bija wiņa zeriba wehja par „pagasta wezako“ kluht. Domehr winam netruhka draugu, kas meerinaja, lai nenemoht kaunā, kad par wezako ne-efoht tizis; waroht tikt par preekņchneeku un tad ari wehlaki par pagasta wezako. Tam, kas tagad eewehlehts efoht, waroht wehlaki kahdas wai- nas peerahdiht un draudses teefa tad buhņchoht to no amata aņstahdinahht. Kas winu tā lubloja apmeerinahht, nebij wiš masums, bet leela data un tee katriš gan bija no tahdeem, kas wina bairiņchu un brandwihnu bij bandijufchi. Wihrs no faweem draugeem tā meerinahhts ari druņku apmeerinajahs, dohmadams, ja tas ari wehlaki tā ne-idohdahs, tad tomehr winņch ja ne tagad, taņ wehlaki kahrotā amatā un gohdā tikņchoht. Bet winam ari nebij laimes par preekņchneeku tikt.

Nu ņahka tohs pagasta weetneekus wehleht, kureem tagad peh; ņrehka peh; nobijufcheem 3 gadeem bija ja-atlahpajahs. Atkal par leelu nelaimi gohda kahrigam Kunščam iņnahza, ka tas netika ari weetneeku pulkā eewehlehts. Amatā palika tee wezee, ko bij atkal par jaunu eewehlejuņchi.

Nu bij pagasta waldiščana beigta wehleht un jaw wehle- taji taiņņjahs uš krohgu dohteēs, ka lai tur waretu labi iņdser- teēs, ko dohs tee jaunee, kas bija eewehleti tikufchi, kad pa- gasta wezafajs teiza, ka wehl weena tilta ņahraņsta waijagoht iņwehleht. Un tas bij waijadņigs tani pagasta daņā, kur Kunzis atrohдахs un to tilta ņahraņstu tuhliht ņahka wehleht. Kad bij wehleščana beigta, tad bij muņņu Kunzis — — tilta ņahraņstis. Kihahs ka laimes mahmina, kura gan eejah- kocht nebij aplaimojuņe, tomehr wehl paņchā pehdigā laikā Kunzi aplaimoja un tam amata un gohda wahrdu „tilta ņahraņstis“ dahwinaja.

Kunščam ņchis gohdēs nepatifa un tas pa waru to amatu negribeja peenemt, bet pagasta wezafajs peerahdija, ka peh; li- kumeem nekahdā wihsē newarohht atteiktees, bet katram, kas kahdā pagasta amatā eezelts, trihs gadi ja-istur, pirms war atteiktees.

Daņchi gan Kunzi noņcheloja, ka nebija tas par pagasta

wezako iņwehlehts tizis, bet netruhka ari tahdu, kas to peefoh- boja. Tā ari weens uš to teiza:

„Nebahdajateēs wis par to, kad par pagasta wezaku ne- efat tikufchi, kas winaš par tiltu ņahraņstu. Tilta ņahraņstis tahds patš, ka brugu lungs, kas zelus pahrluhko, ka lai la- bus taiņa. Ja negribeseet ar kahjahm ņaigahht pee zela tai- ņitajeem, tad warat ari ņchluhtis ņirgus dabuht, jo gan pagasta atradišees tahdi, kuzi preekņch ņuņņu pawadaščanas buhs deeņgan labi.“

Tas bija wihram par daudš. Winņch to newareja panest. Winņch gribeja uš mahju eet, bet krohdņineeks to nelaida, pirms nebija ņawu tehrinu aiņmaņņajis.

Wihrs newareja nu nelo dariht, ka aiņmaņņahht. Aiņmaņ- ņajis tas duņmu pilns aiņgahja un nemaš wairš krohgā nemetahs.

Tā ari pehrn ruden kahdā pagastā, ko pee wahrda wis nepeemineņim, kahds tahds gohda kahrigs wihrrelitis iņdewis ņawa pagasta trijōš krohgōš, katra pa muzu bairiņcha un kahdeem ņohpeem brandwihna; bet winam par nelaimi un pagastam par laimi, netizis nekahdā amatā eewehlehts.

Uš „pagasta wezako“ amatu kahrodams tagad par „tilta ņahraņstu“ tizis. Gan iņpilda ņawu tagadeju amatu, jo bails tam no „brugu-lungeem“ kad tee zelus pahrluhkohs un ne- buhs labi, tad — — tjurmā jeb ņrahpe maņņajama, tad to- mehr tam arween ņrōš, ka patš nereti daņcheem ņahņtišis „gaušchi“ noņahpoht, ka ne-efoht par „wezako“ tizis un ka tee, kas wina iņdewunu efoht baudijufchi, winu tā leeliņki peewihluņchi, tikai par „tilta ņahraņstu“ zeldami. R. M.

Kohkneņē.

Iņchaulņte. Nu kur tad tu biji pa wafaras-ņwehtkeem, ka tewi neredseju?

Behteris. Biju Kohkneņē paņkatiteēs, ka Riugas kungi pa ņalumeem preezajahs un ari dabuju ko redseht.

Iņchaulņte. Nu ko tad redseji?

Behteris. Wiņu jaw newaru paņtahņit, tikai par kahdu peinas-dņineju man kas jaņaka. Tas bija tā: Pee Kohkneņes ņahw ņuhrmani ar weenjuhgu rateem, kas weeņus wada. ņcho ņuhrmanu starpā bija ari ņaimneeks R., ka patš teiza. ņchim nu bija jawed diwi kungi, kas kahdu puņņtundu braukufchi, winam gribeja peenahkamu maņņu doht, bet ņchis ar to ne- buhdams ar meeru praņija par puņņtundas brauņchānu ar weenu ņirgu iņchetrus rublus.

Iņchaulņte. Uš tu beņkauna, tawu peņnu! Uš tahdu wihsē es ari paliktu par ņuhrmani Kohkneņē.

Behteris. Ko nu starpā runa, man nelaudams iņrunahht. Waj tad tu dohma, ka winņch tohs iņchetrus rublus dabuja; kas to dewa, jo tee kungi jaw nekahwahs uš tahdu beņkaunigu wihsē ņewi apkrahpteēs. B—1.

Atbildes.

R. M. — R. Sawada eemeņla deht bija rakņis japa-ihņina.

S. W. — D. Newaijaga tuhdaņ noņtaisteēs, meleem ihņas kahjas. ņuņņu padohms ir labš, paldeēs. Redakzija

Eihbš 27. Mai pee Riugas atnahluņchi 880 lugi un aiņgahjuņchi 678 lugi.

Sludināšanas.

Sihmeļotēšs un vīrsdirekzijas sludinājumu no 23. Jūni 1875. g. Nr. 1157, teel no šahis wīseem ufsalamu kīhlu-grahmatu ihpafšneeleem, kuri fawas ufsalamahs kīhlu-grahmatas wehl līhōš šchīm naw pahrmainijūšči 5% ne-ufsalamās, atgabdināhts, ta šchīs no wīrsdirekzijas ufsazitahs kīhlu-grahmatas, wīswehlakti līhōš 17. Oktober 1876. līhōš ar tur peederigeem zīnsbogoneem, tā ari ar wīseem teem ar blanto-žestoni buhdameem žestiones-bogoneem pee wīrsdirekzijas wajjadsehs eefneegt, lai waretu to par tam nahldamohs wehrtību fanemt, jo no 17. Oktober 1876. g. par šchahdāhm kīhlu-grahmatāhm netils wairis intrefes malfatas. Wīrsdirekzija no šchi laita fahloht, nems latrā sehdeschanas deenā šchahdas kīhlu-grahmatas preti.

Rīhgā, 19. Mai 1876.
Wīds. muišchneeku muišchu-kredit-beedr. wīrsdirekzija.
Rahts: G. v. Brümmer.
Wīrssekretehrs: G. baron v. Tiefenhausen.

Mahzitas zīndu-schuwecjas
atrohd pret labu lohni latrā laikā pastahwign darbu
N. Schlichera zīndu-fabrikā,
Altonas-eelā № 7.
Turpat ir ari zīndu-schujamas maščines pahrodhamas.

Reprezejees
kreetnis falejs
war tuhlin, apafsch labas notaiščchanas, weetu dabuht Rastraneš muiščā (Suntaschu draudse). Zapeetejāhs pee muiščas waldischanas.
Rastraneš, tai 17. Mai 1876.

Buhwes waltneeks teel mellehts Lahtschu-eelā № 4, netahku no Nikolaja basnizas.

Masū atlikumu wīsu labafahs
Portlandes zementes
pahrodhd lehti
Albert Drescher,
Selgawas Ahr-Rīhgā, Almiāu-eelā (Steinsir.) № 4.

Zehru- un fāslenu-ahdas
teel latrā laikā pret labu malfu pirktas tai zīndu-fabrikā Altonas-eelā № 7, Rīhgā. Turpat teel ari laba wilna lehti pahrodhta.

Masa laiwina
ir pahrodhdama Saku-falā Nr. 24.

Petroleumu
pahrodhd lehti
Albert Drescher,
Selgawas Ahr-Rīhgā leelā eelā № 4.

Dšhwoklis ar wīseem fainneezības peederumeem, seelu stali, tā ari leelu rubmi preefch aujahm jeb zītahm wajjadstbahm, derigs preefch fahrmāna jeb efpektorā, ir iihrejams Spitaku-eelas fahlumā Nr. 17. Turpatas sinas turpat.

J. Bürgermeisters
wīsu wezaka tehrauda-seetu bohde
Rīhgā, pee rahtuščha us stuhra.

Ihštas Austrijas semes seena; labības; un krahmu-iskaptes wīsu labafahs fortes, ar un bes selta raksteem, latrā garumā.
Iškapschu ahmurinus un laktas, iškapschu štrihkus, wihlus un galodinas peedahwa preefch nahlama pšaujama laika

J. Bürgermeisters
tehrauda-seetu bohde, Rīhgā.

! Sina !

Saunas mohdes, jeb Amerikas ekas jeb petroleuma
ehdeena wahramee traufi

ar 1, 2, 3, 4 un 5 uguns leefmahm, lohiti geldigi un flawejami preefch jaunahm un maščahm fainneezibahm, jo šchahdōš traufōš neween uhdens preefch tafejas un tehjas uswahrams, bet aridšan kartupeti, supa un ikweena bariba ihšā laikā iřwahrama; aridšan zepeschi par tik lehtu tehriņu jeb malfu iřzepjami, ta šchahdu darbu ar malfas dedšinaschānu muhščam newar iřdariht, — ir pilnā krahjumā atrohnamī un teel par mehrenu zenu pahrodhti tai

weenteesigā, wīsu-wezaka un gruntigā

J. Redlich
Englifchu magasihnē.

No zensures atwehlehts. Rīhgā, 28. Mai 1876.
Drihehts un dabujams pee bilschu- un grahmatu-drikelaja Ernst Plates, Rīhgā, pee Pehtera basnizas.

Jauna grahmata.

A. Pumpura un beedra grahmatu-pahrodhtamā Rīhgā, Dširawu-eelā № 39, ir dabujama šchahda jauna grahmata:

„Rakstu-krahjums“

išdohts no
Rīhgas Latw. beedr. sinatnības komiščijas.
Pirma dafa malfa 30 kap.
Atkalpahrdewejeem teel prozentes aprehkinatas.

Wifadi mahjas-stahdi ir dabujami Selgawas Ahr-Rīhgā us Ranta dambja № 10. 1

Kommissioners sem Sawas Keisaristās Augstības Keelstista Nikolaja Nikolajewiščha ta Bezala aīstahweščhanas.
preefch Smotenstās
semtohpju-beedribas

Urflus Sweedru, Angleschu un Wahzu ween- un diwjuhgu no lohla jeb dšelses taihtis.
Ežesčas, lahstu-arkli (Exstirpator), ahbolina- un labības sehjamahs maščines.

Kulamas-maščines
ar rohlahm, sīgu-spehtu, uhdeni un damsi dšenamās. Iřrijamahs-maščines, efeku-maščines.

Superfosfatus
sem- un augstgrahdohigs, pebz Baltijas politehnikuma analihes;
peedahwa par wīstehstafahm zenahm

J. W. Grahmann — Rīhgā.
Wīspahrigs agents preefch semtohpības-maščinehm un arameem rihkeem, Nikolai-eelā blatus sīreblneeku dabřjam, eepretim gahsas fabrikam.

Ohjola ratu-lohti
ir dabujami Pehterburgas Ahr-Rīhgā pee leela pumpja, tam mahjā tur muhřa sehde № 118, par 2, 3, 4 un 5 rubli 50 kap. gāngi. 1

Zauns balts putnu-šuns
ir Rīhgas tuwumā weenās mahjās atrades. Iřpafschneeks war tuwakas sinas dabuht Rīhgā Rašt. Ahr-Rīhgā, Smilšču-eelā № 44, 1 trepi augsti, pee Karp madamas no pulst. 12½—17½ puřd.

Schurku sunitis
(Affenpintšer)
ar dšeltanu spalwu ir noklihdīs. Janodohd pret pateizības-alku Selgawas Ahr-Rīhgā-majā Lehgeru-eelā № 25.

Rīhgas Latw. beedribas
isbraufschana satumōš

us
Bez-Auzi,
Swehdeem, 6. Jūni 1876.
Rīhgā: sapulžeschānahs Bolteras (Selgawas) bahausi, pulstien puřzel 7 no eihā, tur ari srehltu nosihmes iřdalihš.
Dalidneekem, tā beedreem tā nebeedreem, jamalfa par turp- un aipalalbraufschānu:
no Rīhgas par personu 1 rubl. 50 kap.
„ Selgawas par „ 1 „ 15 „
„ Riptas „ „ — „ 77 „
Rahrtības komiščija.

No politijejas atwehlehts.

Ustiziba uswar.

(Statees № 21. Beigums.)

Kaiminu Frizis sahla Emiliju beeschafi un beeschafi apmekleht, tai usmahdamees, lai tam par seewu paleekoht. Bet Emilija to katru reisi atraidija:

Tā pagahja diwi gadi. Bet no Ernsta nebija Emilijai nekahdas finas. Winšch finams bija gan mihtakai rakstijis, bet wišas wehstules nahza tehwa rohkās un ka wezais wehstules meitai flehpa, ir saproktama leeta. Bet lai nu apskatamees, kā Ernstam klahjāhs. Winšch bija arweenu gruntigaks šawā amatā tapis. Bija jaw kreetni isflawehts škunstes-mahleris, jo us šcho amatu bija tas kā radihts. Gada laikā bija tas til tahtu tizis, ka mahleja tahs škaištakahs un škunstigakahs bildeš. No wišiem mihtetam un zeenitam tam ari nauda deesgan eenahza un ar preezigu širdi winšch gaidija to deenu, kurā atkal šawu Emiliju redsehs. Tikoi weena leeta bija tam ne-ispromtama, prohti: kapehž Emilija tam atpakal neko neraksta, jo wehstulēs bija tai tatschu šawu adrefti usdewis. Winšch dšihwoja un puhlejāhs til preefšch Emilijas un waj tad wina wareja tam ne-ustiziga palikt? Ne, ne!

Emilijai pa tam bija mohku deesgan ar Fritšcha usmahšchanahm. Ari wezais pastahweja us tam, ka tai buhšchoht laulibā ar Frizi dohteēs, jo tas ari Emilijas tehswam usmahžahs, lai turoht wahridu, jo esoht šchim meitu šohljīs.

Wezais atbildeja gan tam, ka šchis jaw ar to meerā esoht, bet ko tad waroht dariht, ka Emilija to negriboht. Turklahht tas šajija, ka Emilija šakohht, ka šcho newarohht talabad mihtleht, ka tas nerahnis un atreebigs žilweks esoht.

„Kas, es atreebigs?“ — Frizis kleeđsa.

„Ja, Emilija to šaka!“ — wezais runaja.

„Un Juhs newareet winu ar waru špeest man par seewu palikt?“

„Šimu deesgan špeedis, wairak newaru!“

„Al tā, newareet, nu labi, redsešim, kas notiks. Kad til mani wehlaki neluhdsateēs, lai Emiliju prezeju.“

To šajijis tas ašgahja šašchutis, ne ar Deewu nefajijis. Wezais noškatišohs dohmigi Lasdinam pakal, pee šewis dohmadams: „Tas ir tatschu ehmišis žilweks, nesinu, waj Emilija ari ar tahdu laimiga waretu buht? Bet ko tad nu lai ihsti eesahku? Ernsts man ihsti nepatihht un Lasdinu wina teefšcham nekad newarehs eesahht mihtleht. Bes tam man ari jaw no wina šahl bailes mestees, tavehž ka tahds breefmigis islikahs. Kad til winšch man kaut kahdā wišje neluhko atreebtees. Bet ko nu tā aklam dohmaht, ne-šmu tam neko šauna darijīs.“

Drihs gadi bija pagalam no ta laika, kamehr Ernsts no Emilijas šchihrees. Winšch bija tagad šlawu un mantu šakrahjeēs. Ar puštiedamu širdi šchihbrahs winšch no pilsehtas, jo nu winšch zereja, ka pateefi Emiliju warehs par šawu šaukt. Tehwa mahjās pahnahžis dewahs tas ari pehž kahdahm deenahm pee Emilijas. Wina nodohms bija mihtakahs tehswam wišu pirms preefšchā štahtees un Emilijas rohtu no ta šewim isluhgteēs. Bija atkal wakars.

Šjera ohtrā malā nonahžis winšch apluhkoja wehl to weetu, tur no Emilijas bija šchihrees. Tur atrada winšch škaištu

rohšchu kohku eestahditu. Šihme ka wina širšnigi mihteta tam wehl tagad ustiziga.

Kahdus seedus no rohšchu-kohžina norahwis un tohs no-škubštijis dewahs winšch us preefšchu, lai jo drihs šawu mehrki šašneegtu.

Muišcha bija zaur kahdeem krummeem tam wehl neredšama. Nu isnahza tas no krummeem — — — kas tad tas? No ka želāhs tur ta gajma? Waj mehnesis tas ir? Al ne! Breefmas, breefmas, muišcha deg weenās leefmās.

Ahtri kā wehšch dewahs Ernsts turpu. Al, kas tē bija ko redseht, ko dširdeht. Zeela ehka bija pilnās leefmās. Bet tur tad Emilija? Ernsts škatāhs us wišahm malahm, tē winšch dšird augšchahschā kahdu balši pehž palihga šaužohht. Kā šohbins širdi durts, tā šchi balšs eespeedahs dšiki wina širdi. Al, ta bija wina Emilijas balšs.

Bes ka wairak ko apdohmajees winšch škrehja degdamā ehkā eefšchā, nebehdadams par šauschu kleeğšchanu, kuri to attureht gribeja.

Laimigi leefmahm zauri tizis, ar leelahm puhlehm gandrihs no duhmeem nošmazis, tas atrada beidsoht trepes, kas us augščhu weda. Breefmas, tahs jaw dega, bet jaunekta mihtlestiba bija karstaka nefa uguns leefmas. Leefmahm zauri škreedams aiššneedša winšch augšč-tahschu. Ta bija pilna ar duhmeem un — Emilija, wina karsti mihteta Emilija, guleja šemē, laikam nogihbusi. Bes ka wairak ko apdohmadameēs nehma tas mihtako us rohkahm, to šaldi nobuštchoja un tad atkal pa trepehm šemē. Wišs tas bija weena azumirkia darbs.

Deews tam palihdseja un laimigi tas atkal brihwu gajju šašneedša. Bija ari tas pehdigais brihdis, jo til ko tas laulā bija, tad ehka jaw eesahja gahšteēs.

Nu winšch Emiliju eeneša kahdā šajmes ehkā, gribedams to gultā nolikt, tē wina azis atdarija. Kā no šapna usmohdušehs ta aplahrt škatišahs un Ernstu eerandšidama, kas to šawās rohkās tureja, krita ta winam ap šaklu eesandamahs: „Ernst, mans širšnigi mihtetais Ernst, waj tu mani isglahht? Neweens, neweens mani no tewis wairis newarehs šchirt!“

Nu ari bija Emilijas tehws un žiti laudis eenahkufchi. Drihs tas dabuja šinaht, ka Ernsts Emiliju isglahbis. Ernsts ari bes kawešchanahs tuhdał wežo luhdša, lai tam laujoht ar Emiliju šaweenotees. Emilija krita tam pee kahjahm un raudadama to luhdša, lai šchohs nešchiroht un kad nu klahtbuhdamee ari wezajam to padohmu dewa, ka lai teem laujoht weenoteēs, jo kad Ernsts to nebuhtohht glahbis, buhtohht Emilija nahwes laupijums, tad ari wezajam širds-LEDUS kufa un winšch abu rohkās šalizis šajija:

„Mans dehlš, šche tewim mana dahrgala manta, mana weeniga meita. Šfeet laimigi, jo redsu ka juhšu lauliba jaw debežis nošpreesta!“

Kas bija nu laimigaks par Ernstu un Emiliju? Breeka ašaras raudadami wini pateiza tehswam par atklaufchanu un krita tad weens ohtram ap šaklu.

Nu bija tee šawu leelako laimi panahkufchi, nu wareja šaweenotees.

Drihs kahšas tapa dšertas un pehž kahšahm jaunais pahris aišgahja atkal us pilsehtu dšihwoht.

Kahjas bija brangas un par tahm neto nestabstīchu, bet weens swarīgš gadījums man wehl jāpeemin, kas ari pee muhju stahstina peeder.

Diwi deenas pehz kahsahm atnahza Emilijas tehvam, Emilijai un Ernstam sina, lai tuhdat pee Lasdina no-eijoht, tas efoht us miršchanu un griboht wehl ar teem runaht.

Wisi tuhlin turp nosteidsahs.

Lasdinašch guleja pateesi us miršchanu, breefmigš frampis to raustija.

Kad frampis drufzin bija atlaidees un tas tohs snotohs pee fewim eeraudsija, tad peesauza wehl fawu tehwu un mahzitaju, un tad ar wahju balsi tā fahla stahstih:

„Esmu juhs lizis luhgt, pee manis atnahkt, gribedams jums weenu noslehsumu atklaht. Emilija, esmu teiwi gan mihlejis, bet waj mana mihlestiba bij ihsta? Kad dabuju sinahkt, ka tu mani jauzi par nerahtni un atreebigu zilweku, tad pahwehrtahs mana mihlestiba par breefmigu eenaidibu pret teiwi un tawu tehwu. Igi jaw dohmaju, ka waretu jums atreebtees un beidsiht man tas isdewahs. Jo, sineet, es esmu juhs mahju aisdedsinajis. Luhdsu peedohdeet man, tad ari Deews debefis man manus grehtus peedohs!“

Wisi sneedsa tam rohku, par sismi, ka no sirds tam wifu peedohdoht.

Nu pasneedsa mahzitajs tam wakarehdeenu un slimais no breefmiga krampa pahruemts schkibras drihs no schis pasauls.

Lasdina tehvam dehla nahwe bija nepahrzeeschama, jo pehz pušgada gahja tas dehlam pakal.

Emilijas tehws renteja ari fcha muischu un rakstija meitas wihram lai nahktoht us semehm dsihwoht, to fchee ari darija. Tehws, wezs buhdams, nodewa pehdigi abas muischas behrnu waldischanā.

Ernstis waldbija muischas ar leelu usjhtibu un beidsiht weenu no tahm par dsintu pirka. R. Matšcherneeks.

Man's Drongs Garibaldeetis.

Tas bija 1863šchā gadā un es pahrzeetu garu apniktu seemu kahdā masā Toskanas pilssehtā. Man tur bija darišchanas pee kahda dselszela tairišchanas, bet man bija il deenas til weena, ja dauds tao diwi stundas darba, kamehr es wifu zitu laiku wareju pawadiht ka man til ween patika. Tairinibu fakoht, es gandrihs newareja istureht aš gara laika.

Weefošchanas sinams ari netruhka; bet zukura uhdenim, domino-spehlei un Italeeschu farunahm nebija nelahda leela peewilšchanas-spehka preelšch jauna wihra, kas is pahrlleezi-nahchanas bihjahs no uhdena, karsts bija us bitarda-spehli un tohti wahjfeh Italeeschu wahrdus-alilšchanā.

Tadehl pahrlaidu fawu laiku us Biazzas kahdā weefnizā, jeb fagahdaju few kahdu laika-kawekli ar to, ka weenumehr eefahku nodarbotees ar mahleschanas-mahslu, bet kas alaschir katrā reisā ne-isdewahs.

Weefniza, kur es, ka patlaban fazijis, fawa brihwa laika leelu datu pawadiju, bija deesgan nolaisa weetina. Weesi, kas it ihpafchi tur peestaigaja, bija ohtras jeb treschas klafes tšchinowneeki. Schee lautini te sehdeja alaschir pee tases melnas kafejas, kamehr bija laiks eet teateri.

No pulksten astoneem lihds weenpadjmiteem weefniza bija gandrihs it tufcha un pati fchi leeta bija tas eemeslis, kadeht es pa fcho laiku tur eegahju fawu laiku pawadiht.

Bes manis rahdijahs wehl weens weenigs weefis fawu mitekli fche mellejoht ta pašcha eemesla deht. Alaschir to jau atradu preelšchā, kad es tur nogahju, un prohjam mehš ašgahjam weenumehr gandrihs weenā un tai pašchā laika, pirms wehl nebija kambaris, teaterim beidsotees, atkal pilns tapis.

Pa tahm stundahm, kur es pee weena galda winam blakam sehdeju un awischu-lapu jaunakahs sinas lašju, man laika bija deesgan wina apluhktoht. Gelšch wifas wina islikšchanahs bija kaut kas ne-issakams un ne-aprastams, kas sinlahribu fajehla un atbihdija.

Bija masš weenkahrscha wihrs ar tumšcheem mateem un tumšchu feiju. Winam tapa katrā reisā preelšchā zelta tase melnas kafejas, glahse uhdena, masa apafschatafe pilna ar zukuru un weena no tahm garenahm maisitehm, kahdas jaw gandrihs katrā weeta atrohđ. Winšch pataisija katreih fawu kafeju til plahnu, it ka winšch ne til us labumu, bet jo wairaf us daudsumu buhtu luhkojees, un aprihja maisi lihds pehdigai drupatinai un zukuru lihds pehdigan krišlitim.

Kaut gan wina ahrija isfkata israhdijahs buht stalta, jo tas weenumehr nehjaja sraku ar baltu westi, tad tomehr it drihs aštinu, ka fchim wihram nebija eeprehjas kreetni pahstees. It reis, kur es to atkal redseju, man israhdijahs wina gihnis wehl wairaf nowahrdsis un wifa wina isfkata wehl nabadsigaka.

It ihpafchi weenu fawadigu leetu no ta pamaniju. Prohti, tas no faweem pašcha semes-laudim tapa til reti, gandrihs it nemas eewehrohts. Neweens ne weefnizas il deenas weefem to jeb kad ne-ustrunaja. Kahds nejaušchais weefis to warbuht darija, bet tikdrihs tas fahla weefnizu wairaf apmekleht, tad tas tuhliht nostahjahs runaht ar manu kaiminu, un es redseju, ka no fchi wispahrigi wisi behdsa.

Gefahktoht dohmaju, winšch laikal waretu buht spijons; bet spijoni fawu laiku tā ne-isschkehrsch, deenu no deenas tufschā weefnizā sehdedami un tapat tee lari weenu un to pašchu weetu weenumehr til beeschi ne-apekle.

Bes tam, kad tas mas runaja, tad tas wehl jo masaf us to klaušjahs, to ziti fajija. Stundahm tas sehdeja degunu awises eebahsis. Weenu jeb pahri reisu fajehlahs masš stribdus to zitu klahtbuhdamo pulkā kahda notikumuma deht no Neapeles kara-laika 1860tā gadā un pehz kahda brihscha apwaizajahs kahds no teem stribdotajeem par to leetu ar manu kaiminu. Schis fatruhlahs, it ka tas ar fawahm dohmahm it pawifam pa ziteem klaijumeem buhtu lidojis; bet til drihs tam ta waizafchana it sklaidri un faprohtami bija preelšchā islikta, tad tas wifu to notikumu istahstija til sklaidri un gaischi, ka bija japabrihahs.

„Tad gan Juhs pašchi tur klahkt efat bijufchi?“ eefauzahs kahds no klaušitajeem.

Waizatais paleezahs, tumšchs farlanums pahrlaistijahs par wina bahleem waigeem un winšch nowehrschahs noht, bet es redseju, ka wehl pehz kahdahm minutehm ne-aprastis spohschums wina azis mirdseja.

Kahds ari wina nopelns jeb amats bija, tad tomehr tas nebija nelahds pahrtiku atmesdamais. Pamaniju, ka winšch weenumehr palika bahlaks un bahlaks, ka nabadsigee nobiluschee fwahrki weenumehr palika plifati, ka wihles til wehl no eera-duma spehka rahdijahs kohpā turotees, ne ka no deegu duhreeneem, ka westes malas bija faplihsufchas un ispluhšna-

jufchas, un fa fchis drehbes gabals fa plahns lunkans lupats pahy dohbjahm kruhtim uf leiju notahrahs.

Weenu waj diwi reis biju raudsijis eelaistes ar wiuu walodäs, bet wina atbildas bija ihjas un mans Italeefchu wahrdu-krahjums tahds faruzis, fa es fcho driht atmetu. Beedahwafchanu ne-eeraudfiju par palihgu jeb atfpaidu, jo palihdfiba netika pagehreta, bet ari wihra ifturefchanahs un buhfchana bija tahda, fa pat ta masafa palihdfiba tika atbihdita.

Un tomehr, kadehl zilwekam ir bada janomirft, kam wefels prahts un lohjekä? Es to ufluhkoju. Wina gihmi it nebuht nebija manama negehliba jeb wahjiba. Ahderes uf peeres un apafch azim bij ta lä drufku ufampufchas, kas leezinaja no leelas fajutibas, un mute un luhpas ifrahdiyahs mihligas, no kam es pehz fawahm dohmahm tulkoju, fa winfch no dabas efobt lohti bihjigs no garigahm waj ari no meefigahm fahpehm. Wifs zits gihmja weids ifrahbija, kaut gan drufku fchours un nolefejis, apluhlotajam tomehr ftingribu un waligu firdi.

Dumfchäs eegrimufchäs azis bija pa brihscheem redsams ilgofchanahs mirklis, ar fo mehms lohps, kad tas fahpes fajuh, mekle peeglaufchanohs jeb fchelastibu pee aplahrt fahwofcheem gihmjeem; tomehr fchis nebija pafahwigais ifflats; alafchin bija azis fuhrgalwiga fpihtiba.

Za-apleezina, fa biju par fcho wihru fawadas dohmas fajehlis. Man fajija flepna jausma, fa fchis wihrs nopelnoht wehribu, un fchi jausma parahdiyahs man pareifa.

Kahda wakarä, tiklihfs fa biju eegahjis weefnizä, bahrgs pehrfona-laits ufahza pilfjehtai. Lohgi trihzeja un fpratfchleja, laukä lihja leetus ftraumehm un fpeedahs pa durwju apafchu zauri iftabä eefchä. Schis negaifs plohfijahs nemitedamees wifu zauru wakarü. Nu wairs negahja neweens pats teateri, bet wif palika weefnizä, kas fchigli pildijahs ar piledameem leetus-fchirmeem un kuhpedameem wirfwarfkeem, ta fa no tam lohpa ar tabaka-duhmeem, ruma- un wihnataikeem un fweedreem, gais palika tahds peetwihzis un beefs, fa gandriht bija janofohft.

Mans draugs, ja wiuu ta drihftu faukt, jaw bija agraf par mani tur nogahjis. Pehz kahda ftrundas laika es wiuu redseju walufamees, it fa kad tas to turetü par labaku, atpakal uf mahjahm dohtees. Kä bija redsams, tad ari tadehl pazehlahs, bet fchlahdama leetus trohfnis bija til negants, fa tas to leetu pahrdohmaja freetnaki. Ufmesdams weenu azu-mirkli uf faweem wlahnajeem fwahrkeem, kas tam teefcham buhtu tapufchi nofkaioti no meefahm, kad tas buhtu eedroh-fchinajees tahda negaifa warai fpihtecht, tas nofehdaht attal pee fawa marmora-galidina un panehma attal fawu awifi rohfa.

Winfch bija pahreezigi tuwu-redfigs un tureja lapu it klahtu pee deguna. Tuwu redfehchana tam bija deriga. Tas zaur to tapa noturehts pamaniht dauds laufchu flatifchanohs un neewafchanu, kas to buhtu aiflahrufchi. Es daudfreis pamaniju nofihmedamus mirkfchinajumus, kas uf wiuu tapa raititi, pee kam manas afinis fakarfa, bet kas par laimi no wina netapa pamaniti.

Schini wakarä bija weefniza til pilna, fa katre galde bija pilns un ari pee mana kaimixa galda kahdi krehfli tapa klaht peefumti. Sarunafchanahs tapa winam aplahrt, kaut gan winfch, fa jaw alafchin, noturejahs it kluffi, lohti trohfniga un karfta, un fa tas alafch ir, kad leela zilweku druhfma newe-

feliga gairä redsahs kohpa fajpeesta; tad tapa pa brihscheem fakarfufchä bahrdama balfi runahts.

Kad beidscht to flaittis, kas muka no negaifa, ar katre azumirkli wairojahs un lambaris, fa mehds fajiht, pilns tapa fa peebahfts, bija diwi kungi tai druhfma, kas teem bija wifaplahrt, peepeefti, it zeefchi preti manam kaiminam nofehstees, un flehjahs, ar zigari mutë, pahri tam galdam, pee fa tas fehdeja. Zaur teem beefajeem kwehpeem, kas tagad peepildija lambari, es redseju, fa mans ne-ifprohtamais kaiminfch atflehjahs fawä krehflä atpakal un ar to pafchu raudfija drufku noht atwirfitees.

„Nenemeet par launu, kungs,“ eefahla weens no teem abjeem wihreem aifbildinatees, ta fa tas Italeefcheem mehds peebuht, bet tapa no fawa drauga iffaukt, kas tam fo drufku patfchufteja.

Tomehr fchi fchuftefehchana bija deefgan flaniga, fa to ari tee weefi wareja fadfirdeht, kas klahtal fehdeja, jo peepefchi wifs aplufa un wifu azis pagreesahs uf manu ne-ifprohtamü kaimixu. Redseju, fa tas it bahls leezahs uf preefchu, to, kas pirmals bija runajis, atfpeeda ar fawu wahjo rohku pafahnus un tad to ohtru uftrunaja. Es tohs wahrduf fapratu:

„Es nelaujohs uftrautees nekahdu apwainofchanu, kur es ne-efmu wainigs, un juhs dohfeet man atbildu par faweem wahrdeem.“

Uftrunatais nizinadami fmejhahs un atteiza:

„Bet man fchkeet, fa jums nu ar tahdahm leetahm wajjadseja buht apradufcheem. Juhs efeet, kad ta ir patefiba, fa no jums fahfta, tad jau dauds neleetigakas leetas gihmi dabujufchi, nefa tabaka-duhmu mahfoni, jo wiltneeku apfpilauj.“

Wihrs ar nodilufcheem fwahrkeem uflehza uf weetas augfchä un grabba ar fpehku, kahdu no wina wahjahm meefahm nemaf newareja eedohmatees, fawam apwainotajam pee rikles. Wif nu gahfahs fcheem diwjeem wirfä, kas pehz kahda brihscha, kaut gan til ar puhlinu, tapa iffchikti. Tas wifs notika ar til dauds palamas wahrdeem, no kureem es til to weenu „traditore — wiltneeks, pahrdewejs“ fapratu. Schis tapa no wifceem neganti juku julahm ifblauts un trohfnis bija pateefcham apreihinadams. Es finams tuhlt jauzohs pulkä un it ifweizigi. Kad biju ar fchiglihu, fo zihnidamees ar duhrehm biju peeefawinejees, daschus no teem kildaskahrigem aiflaidis pee malas, raudfiju es fawä laufidama un warbuht it fmeekligi iflikdamahs Italeefchu walodä tohs fapulzejufchohs uf tam norahdiht, fa tas efobt nekreetni, ar tahdu pahrwaru weenam weenigam pretineekam ufbruff.

Pehz kahda brihscha eefahjahs puflihdfa klufums un palika mafa brihwa weetina mums aplahrt. Es noftahjohs blahtahm fawam fargajamam un gaidiju. Tee ziti pulzejahs wif ap to drohfcho apwainotaju un wif runaja, blahwa un lamaja weenä reisä. Bija pilniga bahbele. Weefnizas kaimneeks bija til fo trohfnim eefahfotees pafudis un fulaini lihda un lohfnahja aplahrt, faplehftas tafes un apgahftus krehflus ufzeldami, te peepefchi leegi atwehrahs iftabas durwis un pafchä tai blaufchanä un julä diwi fchandari eenahza eefchä.

Tee pafchi greesahs pee kaimneela, kas it pawifam nefaprohtami tagad preefch wineem parahdiyahs un prafija no fa ifflaidrofchanu par fcho meera trauzechanu un peelika tai pafchä teikunä klaht, fa pehz tahda notikuma tas gan buhtu labaki, tuhlt weefnizu, kad ne wairaf, tad preefch fchi wakara zeeti aiftaifht.

(Uf preefchu meh.)

Gradi un feedi.

Uri gudram wilahs.

Kahds Parihes bankas lungs it gadus fawu gaspaschu fuhtija pa wafaras laiku us kahdu bahdes jeb weselebas awotu pilsfehtu, bet wina gaspascha dauds naudas patehreja, jo wina mihleja kahrtis us naudu spehleht un pee tam leelas naudas sumas (kahdus 20,000 rubtu) paspehleja. Bankas lungam tas nebija pa prahtam. Winjch gan buhtu warejis fawu gaspaschu mahjas patureht, bet winam bija faws eemeelis to nedariht; ta tad nu winjch fawu gudru galwu lausija, ka lai schai leetai waretu islihdseht, prohti gaspaschu us bahdi fuhtiht un pee tam naudu nepaspehleht. Ka jaw prohtams, tad gudram padohma netruhst, un muhsu bankas lungs ari padohmu atrada. Winjch ta isgudrojis: winjch fuhtichoht fawu rakstu-wedeju us to paschu bahdes pilsfehtu, kur wina gaspascha buhshoht un lai tas ar wina gaspaschu pee ta pascha kahrtis galda us naudu kahrtis spehlejoht un ta tad, ko wina gaspascha paspehlechoht, to schis winechoht. Winjch eesauz fawu jauno rakstu wedeju un tam faka:

„Armanda lungs, mana gaspascha juhs nepasihst; wina scho wakarau brauks us Monakas pilsfehtu. Juhs ar to paschu dseliszeta brauzeenu aibrauzat un nometatees tai pascha weefniza. Kad mana gaspascha eet us kasino (fapulzes jeb beedribas namu) kahrtis spehleht, tad juhs ari tur no-eijat un spehlejat lihds, bet ta, ka jums isnahk manai gaspaschaj preti spehleht. Spehlejchanas naudu jums eedohschu.“

To fazijis bankas lungs mineto Armandu atlaida un tad pee fewis dohmaja: „us tahdu wihs Armands winehs, ko mana gaspascha paspehlehs.“

Kahds laizinjch bija aigahjis, kad bankas lungs starp tahm no pasta atfuhtitahm wehstulehm atrohd wehstuli no fawas gaspaschas un lihds ar to ari wehstuli no fawa rakstu wedeja Armanda. Sawas gaspaschas wehstuli bija rakstiti schahdi wahrdi:

„Sirdemihlo Eschen! Tohs 15,000 rubtu esmu kahrtis spehle paspehlejuse. Esti tik labs un fuhti man naudu. Tawa fewina Nelli. Beesihmejums: Gandrihs buhtu aismirfufe prasht, ka tew klahjabs?“

Scho wehstuli islasijis bankas lungs it meerigi nem Armanda wehstuli, sinadams, ka pehz wina isgudrojuma buhs ideweess. Armanda wehstule bija schahdi wahrdi rakstiti:

„Augsti zeenigs lungs! Juhsu pawehles esmu ispildijis, bet pee tam bija gruhtaki jastrahda ka pee jums kantori. Juhsu zeen. gaspascha eet ap pufdeenu us kasino un tur lihds pufnaktei spehle kahrtis, ta tad man bija ne ehdujcham ne dschuruscham wefalas 12 stundas pee kahrtis galda jafehd. Bet par to ari dauds neschehlojohs, jo esmu 15,000 rubtu winejis. Ar to man peeteel. Tagad braulschu us fawu dsimteni, kur drihsu tureschu kahsas, jo man tur ir bruhte. Juhsu labu prahtu pret mani pasihdams esmu pahreezinajees, ka man to gohdu neleegfeet, us manahm kahsahm nahdani. No teem lihds dohteem 5000 rubtu man ir atlikuschu 3,540 rubtu, jo tee 1460 rubtu man isgahja par kahrtis naudu un par tehriinu weefniza, ka to klacht peeliktee rehkinumi israhda. Atlikuschu naudu jums peefuhtu. Ar augstu zeenajchenu u. t. pr. Armands.“

Bar nu gan dohmaht, ka bankas-lungam, abas wehstules islasijuscham, bija ap firbi. Winjch pee fawa isgudrojuma nebija eedohmajis, ka ta nauda, ko wina rakstu wedejs winejis, nepaleef winam, bet naudas winetajam.

Breesmiga fleptawiba.

Zil dsili nogrimst lohpiha, waretu faziht: swehru-buhshana zilweku daba, kad tiklibas un tizibas pamati fashlohbiti, to mums peerahda schahds nezilwezigis atgadijums. Tas notika Schlesija. Tur kahda meestina dsihwoja wihs ar fawu fewu un behneem. Wina wezaka meita, 19 gadus weza, bija padewufehs palaidniba un zaur schahdu dsihwi dabujuse lihpihu sehrgu, ta ka tehws wina atstuhma, bet mahte wina tomehr pret fawa wihs prahtu peetureja. Tehws ar to nebija, ka prohtams, ar meeru. Mahte un meita sametahs us weenu rohku; winas norunaja tehwu nokaut. Kad Silbihrs, ta minetam wihsam bija wahds, kahda wakarā mahjas bija pahrbrauzis un fawu sirgu nojuhdsis un stali eelzis, bija fawa gulta nolizees guleht, tad mahte panehma zirwi un spehra fawam laulatam draugam pa galwu. Weena ajs tam no galwas isprahga, bet wehl bija pee dsihwibas, ta ka wareja pehz palihga faukt. Meita, redsedama ka tehws wehl dsihws, istraj mahte zirwi no rohkas un ar zirwja peeti tehwu nobeids.

Teefas to dabuja sinah un noseedsneezes fanehma zeeti, un ta tad schih swehru feweetes fawu pelnito johdu dabuh.

Taisniba ir flawena dsesmineeka wahrdeem:

„Breesmigs lauwa, jo breesmigats tihgeris fawa swehru nitnuma, bet breesmigats par swehru ir zilweks, fawa dulumā,“ tas ir, kad winjch fawu zilweka dabu atmetis.

Salmu gutas-weeta.

Kad pahwesta laiziga waldiba zaur Italijas kehmina walsti tika atzelta, tad laudis ta wehstis tika ispausta, ka wezais pahwestis esohk wangineeks, kam us zeeteem falneem jagutoht ka jaw wangineekam jeb zeetumneekam.

Us scho leetu sishmojotees waram pastahstih kahdu atgadijumu, kas peerahda, waj wezais pahwestis teescham us falneem gut ka zeetumneeks.

Breesch ne-ilga laika nonahja us Rohmu pahwestu apraudsiht Greezijas kehniusch ar fawu laulato draudseni. Sauna kehneene, gribedama pahreezinatees, waj pahwestis teescham us falneem guloht, luhdsa pahwestu Biusu, lai winjch winai parahdoht fawu gutamo weetu. Gohdajams firmgalwis ar fawu parasto mihlibu pallausija kehneenes luhgshanu, us-aignadams, lai kehneene ar kehniinu nahloht apskatitees, un no fawas gutamas-weetas preeschkaramo atwilzis fazija:

„Esmu, kehniuschka majestete, juhsu dohmas atminejis; naw wis taisniba, ka es us falneem gutu, ka laudis ahra ispaudschu, bet es gutu lohti masa un zeeta gulta. Tahds mans eeradums arweenu bijis no ta laika, kamehr es gwardos deeneju.“

Atbildedams redaktehs Ernst Plates.